

Inhoudsopgave			
Onderwerp	Pagina	Onderwerp	Artikel
Algemene voorwaarden	2	Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking	
Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen	7	Omvang van de volledige cascodekking	35
Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp	8	Eigen risico	36
Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking	9	Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking	11	Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendekking	
Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendekking	12	Begripsomschrijvingen	37
Bijzondere voorwaarden Schade inzittendekking	14	Omvang van de dekking bij overlijden	38
Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking	15	Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit	39
Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking	17	Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit	40
Bijzondere voorwaarden Aanhanger cascodekking	20	Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering	41
Onderwerp	Artikel	Uitsluitingen	42
Algemene voorwaarden		Onderwerp	Artikel
Algemene bepalingen	1	Bijzondere voorwaarden Schade inzittendekking	
Begripsomschrijvingen	2	Begripsomschrijvingen	43
Begin, looptijd en einde van de verzekeringsovereenkomst	3	Omvang van de dekking	44
Dekkingen en verzekeringsovereenkomst	4	Omvang van de schadevergoeding	45
Premiebetaling	5	Uitsluitingen	46
Wijziging van premie en / of voorwaarden	6	Onderwerp	Artikel
Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig	7	Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking	
Verplichtingen na schade	8	Verzekerden	47
Bonus - / malusregeling	9	Omvang van de dekking	48
Verjaring	10	Kosten van verhaalsbijstand	49
Uitsluitingen	11	Onvermogen	50
Begrenzing terrorismerisico	12	De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen	51
Klachten en geschillen	13	Verplichtingen van de verzekerde	52
Adres	14	Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht	53
Wat doen wij met uw persoonlijke gegevens?	15	Belangenconflicten - en geschillenregeling	54
Samenloop	16	Overige bepalingen	55
Onderwerp	Artikel	Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen		Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking	
Omvang van de dekking	17	Verzekerden	56
Kosten van rechtskundige bijstand	18	De verzekerde activiteit	57
Zekerheidstelling	19	De franchise en kosten voor rechtsbijstand	58
Vervoer gewonden	20	Uitsluitingen	59
Hulp door derden	21	De verlening van de rechtsbijstand	60
Schade aan eigen motorrijtuigen	22	Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht	61
Schaderegeling	23	Onvermogen	62
Vorderingen op verzekerde	24	Waarborgsom	63
Uitsluitingen	25	Verplichtingen van de verzekerde	64
Onderwerp	Artikel	Belangenconflicten	65
Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp		Geschillenregeling	66
Omvang van de dekking binnen Nederland	26	Overige bepalingen	67
Omvang van de dekking buiten Nederland	27	Uitsluiting	68
Uitsluitingen	28	Onderwerp	Artikel
Verplichtingen bij hulpverlening	29	Bijzondere voorwaarden Aanhanger cascodekking	
Onderwerp	Artikel	Omvang van de dekking	69
Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking		Eigen risico	70
Omvang van de beperkte cascodekking	30	Vaststelling van de schadevergoeding	71
Eigen risico	31	Uitsluitingen	72
Vaststelling van de schadevergoeding	32		
Aanmelden vermissing	33		
Uitsluitingen	34		

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing voorzover in de bijzondere voorwaarden en eventuele clausules als vermeld op het polisblad voor de betreffende dekking niet anders is bepaald. De Algemene voorwaarden en de Bijzondere voorwaarden vormen samen met het polisblad de inhoud van de verzekeringsovereenkomst.

1 Algemene bepalingen

1.1 Grondslag van de verzekering

De verzekeringsovereenkomst is gebaseerd op de door verzekeringnemer aan Reaal verstrekte inlichtingen en verklaringen, in welke vorm dan ook. Deze inlichtingen en verklaringen vormen één geheel met de verzekeringsovereenkomst.

1.2 Onzeker voorval

Deze verzekeringsovereenkomst beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voorzover de door verzekerde of een derde geleden schade waarvan jegens Reaal respectievelijk een verzekerde aanspraak op vergoeding wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekerde respectievelijk een derde schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan.

1.3 Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2 Begripsomschrijvingen

2.1 Verzekeringnemer

De persoon met wie Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.2 Verzekerden

De verzekeringnemer, de eigenaar, de bezitter, de houder, de gemachtigde bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig, alsook de werkgever van de hiervoor genoemde personen indien hij in genoemde hoedanigheid krachtens burgerlijk recht aansprakelijk is.

2.3 (Meest) regelmatige bestuurder

Degene die doorgaans het motorrijtuig bestuurt.

2.4 Reaal

VIVAT Schadeverzekeringen N.V., statutair gevestigd te Amstelveen aan de Burgemeester Rijderslaan 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 37010992 en in het register van de AFM onder vergunningnummer 12000468.

2.5 Contractstermijn

De periode waarvoor de verzekeringnemer met Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.6 Verzekerd bedrag beperkt casco en volledig casco

Het motorrijtuig is verzekerd tot maximaal de cataloguswaarde, vermeerderd met € 1.000 aan niet tot de standaarduitrusting behorende accessoires/meeruitvoering. Hieronder valt ook de belettering.

2.7 Eigen risico

Het bedrag dat voor rekening van de verzekeringnemer blijft.

2.8 Cataloguswaarde

De prijs die conform de prijslijst van fabrikant of importeur voor het motorrijtuig gold op de datum van afgifte van deel I van het kentekenbewijs in Nederland. Indien de eerste toelating op een eerdere datum in het buitenland plaatsvond kan een andere prijs gelden.

2.9 Betaaltermijn

De door de verzekeringnemer met Reaal overeengekomen periode waarover telkens de verschuldigde premie, assurantiebelasting en poliskosten worden betaald.

2.10 Gebeurtenis

Een onzeker voorval, of een reeks van onzekere voorvallen die één oorzaak hebben, waardoor schade ontstaat.

2.11 Gebied

De verzekeringsovereenkomst is van kracht voor gebeurtenissen uitsluitend in die landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs (de groene kaart) geldig is.

2.12 Motorrijtuig

Het op het polisblad vermelde motorrijtuig. Inbegrepen zijn de volgende uitrustingsstukken: gevarendriehoek, verbanddoos, pechlamp, sleepkabel, brandblusapparaat en kinderstoeltje(s). Ook is inbegrepen de anti-roestbehandeling. Een mobilfoon, semafoon, (auto)telefoon, 27 mc-installatie en dergelijke apparatuur zijn niet meeverzekerd.

De door de fabrikant af-fabriek aangebrachte opties vallen onder de cataloguswaarde van het motorrijtuig. Eventueel direct bij aankoop of later aangebrachte accessoires (die niet af-fabriek zijn geleverd), zoals het hef- en/of schuifdak, airconditioning, LPG-installatie, spoiler en carkit zijn alleen meeverzekerd als deze zijn opgegeven en er bij het vaststellen van de premie rekening mee is gehouden.

2.13 Personenauto

Motorrijtuig, op het kentekenbewijs omschreven als personenauto, ingericht voor het vervoer van personen, met niet meer dan acht zitplaatsen, de bestuurderszitplaats niet meegerekend.

2.14 Accessoires/meeruitvoering (niet standaard)

Onder accessoires worden onderdelen begrepen die op eenvoudige wijze in of aan het motorrijtuig zijn gemonteerd, waarvoor bij montage geen onderdelen zijn verwijderd en waarvoor geen bewerking of verandering van het motorrijtuig nodig is geweest. Onder meeruitvoering worden alle wijzigingen en aanvullingen begrepen, die zijn aangebracht aan de basisuitvoering van het motorrijtuig, zoals een LPG-installatie.

2.15 Aanhang

Materieel dat door het motorrijtuig kan worden getrokken, bijvoorbeeld een aanhang-, bagage-, vouwwagen of caravan.

2.16 Herstelbedrijf

De/het door Reaal geselecteerde dealer/herstelbedrijf. Voor glasschade is dit Glasgarant. Voor de overige schade wordt verwezen naar herstelbedrijven die zijn aangesloten bij Schadegarant.

2.17 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.18 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.19 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of door derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

2.20 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 2:17, 2:18 en 2:19 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

3 Aanvang, duur en einde van de verzekering

Het Reaal Bedrijven Totaalplan bestaat uit één of meer verzekeringen. Op de polis staat welke verzekeringen binnen het Reaal Bedrijven Totaalplan zijn afgesloten.

3.1 Wanneer begint de verzekering?

De verzekering begint vanaf de ingangsdatum die op de polis staat bij de verzekering Personenauto zakelijk.

3.2 Voortzetting van de verzekering na de verlengingsdatum

De verzekering wordt aangegaan tot de verlengingsdatum van het Reaal Bedrijven Totaalplan. Op de polis staat deze verlengingsdatum. Op de verlengingsdatum wordt de verzekering automatisch met één jaar verlengd, tenzij de verzekeringnemer of Reaal de verzekering (eerder) stopt.

3.3 Wanneer kan de verzekeringnemer de verzekering of het Reaal Bedrijven Totaalplan stoppen?

In het eerste jaar kan de verzekering of het Reaal Bedrijven Totaalplan alleen stopgezet worden per de verlengingsdatum. Er geldt een opzegtermijn van één maand. Na de eerste verlenging van het Reaal Bedrijven Totaalplan kan de verzekering of het Reaal Bedrijven Totaalplan dagelijks gestopt worden met een opzegtermijn van één maand. De premie die te veel is betaald, omdat er bijvoorbeeld per jaar werd betaald, betaalt Reaal terug.

3.4 Wanneer kan de verzekeringnemer de verzekering niet stoppen?

De verzekering kan niet opgezegd worden in de volgende gevallen:

- Als er iets in wet- en regelgeving of rechtspraak verandert en Reaal daarom de premie en/of de voorwaarden moet veranderen.
- Als een premieverhoging het gevolg is van een in de voorwaarden geregelde aanpassing, zoals een indexering, een kortingsregeling of een toeslagregeling.
- Als een aanpassing van de premie en/of voorwaarden in het voordeel is van de verzekeringnemer of geen gevolgen heeft.

Artikel 3.3 blijft van toepassing.

3.5 Mag Reaal de verzekering stoppen?

Ja, in de volgende gevallen mag Reaal de verzekering of het Reaal Bedrijven Totaalplan stoppen:

- Op de verlengingsdatum van het Reaal Bedrijven Totaalplan.
- Als de verzekeringnemer opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie aan Reaal heeft gegeven bij het afsluiten van de verzekering.
- De verzekeringnemer heeft zonder opzet onjuiste of onvolledige informatie aan Reaal gegeven bij het afsluiten van de verzekering. Als Reaal de goede informatie had gehad, had Reaal de verzekering niet geaccepteerd.
- De verzekeringnemer heeft vaak of onduidelijke schades gemeld bij Reaal.
- De verzekeringnemer heeft de premie niet of niet op tijd betaald.
- De verzekeringnemer of een verzekerde heeft fraude gepleegd.
- Binnen één maand na een schademelding, schadeuitkering of afwijzing van een schade.

Bij fraude mag Reaal de verzekering per direct stoppen. Reaal heeft bij fraude ook de mogelijkheid om alle andere verzekeringen van de verzekeringnemer bij Reaal te stoppen.

In alle gevallen ontvangt de verzekeringnemer hierover een brief en/of e-mail met daarin de reden en de datum waarop de verzekering stopt.

Zonder opzegging

De verzekering eindigt van rechtswege zodra:

- de verzekeringnemer zich buiten Nederland vestigt.
- de verzekeringnemer of zijn erfgenamen ophouden belang te hebben bij het verzekerde motorrijtuig en de feitelijke macht over het motorrijtuig verliest, c.q. verliezen.
- het motorrijtuig in de regel in het buitenland wordt gestald of een niet-Nederlands kenteken gaat voeren.
- de verzekeringnemer ophoudt te bestaan. Of per de datum waarop:
  - Aan de verzekeringnemer of Reaal (voorlopige) surséance van betaling wordt verleend.
  - het faillissement van de verzekeringnemer of van Reaal wordt uitgesproken.
  - Een verzoek tot wettelijke schuldsanering wordt ingediend.

Is het bovenstaande het geval? Of wordt het bedrijf om een andere reden beëindigd? Dan moet dit zo snel mogelijk aan Reaal worden doorgegeven. Wijzigt alleen de bedrijfsnaam of rechtsvorm? Dan wil Reaal dat ook graag weten.

4 Dekkingen en verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst kan betrekking hebben op één of meer dekkingen. Wanneer er sprake is van meerdere dekkingen zal het geheel als één verzekeringsovereenkomst worden beschouwd, óók wanneer de van kracht zijnde dekkingen niet tegelijkertijd zijn gesloten.

5 Premiebetaling

5.1 Premiebetaling in het algemeen

De verzekeringnemer dient de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting bij vooruitbetaling te voldoen.

5.2 Automatische premiebetaling

Indien is gekozen voor automatische premiebetaling, worden de premie, kosten en assurantiebelasting telkens omstreeks de premie-vervaldag automatisch van de op de machtiging vermelde rekening afgeschreven. Indien door enige oorzaak, zoals bijvoorbeeld opheffing van de rekening, onvoldoende saldo, te hoog debetsaldo of anderszins, betaling van de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting niet plaatsvindt en de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag ook niet op andere wijze voldoet uiterlijk op de veertiende dag nadat het verschuldigd is, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premie-vervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.3 Niet-automatische premiebetaling

De verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen uiterlijk op de veertiende dag nadat zij verschuldigd zijn. Indien de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet tijdig betaalt, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premie-vervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.4 Premiebetalingsplicht bij schorsing

De verzekeringnemer blijft bij schorsing verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen. De dekking gaat weer in op de dag volgend op die waarop de betaling door Reaal is ontvangen. Indien met Reaal premiebetaling in termijnen is overeengekomen, gaat de dekking pas in op de dag volgend op die waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief incassokosten en assurantiebelasting, door Reaal zijn ontvangen.

5.5 Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse opzegging wordt de lopende premie naar billijkheid, onder aftrek van mogelijke kosten, vermindert. Dit geldt niet wanneer er sprake is geweest van de opzet Reaal te misleiden en de polis op deze grond is opgezegd.

6 Wijziging van premie en/of voorwaarden

6.1 Mag Reaal de verzekeringsvoorwaarden en de premie veranderen per verlengingsdatum?

Soms vindt Reaal het nodig om de premie en/of de voorwaarden van de verzekeringen aan te passen op de verlengingsdatum. Bijvoorbeeld vanwege gewijzigde wet- en regelgeving, maatschappelijke en economische ontwikkelingen of het schadeverloop van de verzekeringen van Reaal. Als Reaal de premie en/of de voorwaarden van de verzekering wil wijzigen, dan informeert Reaal de verzekeringnemer hier tijdig over voor de verlengingsdatum.

6.2 Mag Reaal de verzekeringsvoorwaarden en de premie ook tussentijds veranderen?

Zijn er bijzondere omstandigheden? Dan mag Reaal de premie en de voorwaarden op elk moment veranderen. Dat doet Reaal dan bij alle verzekeringen van eenzelfde soort. Bijvoorbeeld als door financiële problemen het voortbestaan van Reaal in gevaar komt. Of bij veranderingen in wet- en regelgeving. Reaal informeert daarover uiterlijk één maand voordat de veranderingen ingaan.

7 Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig

Wanneer het verzekerde motorrijtuig voor reparatie, revisie of een dergelijke behandeling voor de verzekeringnemer tijdelijk niet beschikbaar is, zijn voor de duur van deze behandeling de dekkingen ook van toepassing op een naar prijsklasse en ouderdom gelijkwaardig vervangend motorrijtuig. Aan deze bepaling kunnen geen rechten worden ontleend, indien de schade is gedekt door een andere verzekering, al dan niet van een oudere datum, of onder een andere verzekering zou zijn gedekt als deze verzekering niet bestond.

8 Verplichtingen na schade

8.1 Schademeldingsplicht

Zodra verzekeringnemer of de verzekerde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor Reaal tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht deze gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is naar waarheid aan Reaal te melden.

8.2 Schade-informatieplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht, binnen redelijke termijn, naar waarheid Reaal alle inlichtingen en documenten te verschaffen die voor Reaal van belang zijn om de uitkeringsplicht te beoordelen.

8.3 Medewerkingsplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht hun volle medewerking aan de schaderegeling te verlenen en alles na te laten wat de belangen van Reaal zou kunnen schaden. Tevens zijn zij verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.

8.4 Overige verplichtingen

In geval van diefstal of poging daartoe, inbraak, verduistering, vandalisme, gewelddadige beroving, afpersing of joyriding is verzekeringnemer of verzekerde verplicht onmiddellijk aangifte te doen bij de politie.

8.5 Sanctie bij niet nakomen verplichtingen

8.5.1 Reaal mag de schade die zij door het niet-nakomen van bovenstaande verplichtingen lijdt of de extra kosten die zij daardoor moet maken, op verzekeringnemer verhalen.

8.5.2 Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad.

8.5.3 Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien de verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen met de opzet Reaal te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

9 Bonus-/malusregeling

De bonus-/malusregeling is van toepassing op de dekkingen WA, Beperkt casco en Volledig casco.

9.1 Inschaling

Bij de ingang of wijziging van de verzekering worden de verschuldigde premies mede bepaald aan de hand van het premiepercentage uit onderstaande schaal, behorende bij de bonus-/malustrede, vermeld op het polisblad. Voor elk volgend verzekeringsjaar worden de verschuldigde premies berekend aan de hand van de schaal, afhankelijk van het aantal schadegevallen dat in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden.

9.2 Bonus-/malusregeling

B/M-schaal personenauto's zakelijk

		B/M-trede na één verzekeringsjaar				
Trede	Kortings%	Zonder schade naar	Bij 1 schade naar	Bij 2 schades naar	Bij 3 schades naar	Bij 4 of meer schades naar
20	75%	20	15	10	5	1
19	75%	20	14	9	4	1
18	75%	19	13	8	3	1
17	75%	18	12	7	2	1
16	75%	17	11	6	1	1
15	75%	16	10	5	1	1
14	75%	15	9	4	1	1
13	72,5%	14	8	3	1	1
12	70%	13	7	2	1	1
11	65%	12	6	1	1	1
10	60%	11	5	1	1	1
9	55%	10	4	1	1	1
8	50%	9	3	1	1	1
7	45%	8	2	1	1	1
6	40%	7	1	1	1	1
5	35%	6	1	1	1	1
4	25%	5	1	1	1	1
3	15%	4	1	1	1	1
2	0%	3	1	1	1	1
1	+20%	2	1	1	1	1

9.3 Geen beïnvloeding no-claimkorting

Een schadegeval heeft géén invloed op no-claimkorting wanneer:

- Reaal geen schadevergoeding verschuldigd is;
- Reaal uitsluitend kosten heeft vergoed, gemaakt door de Hulporganisatie;
- Reaal de door haar betaalde schade volledig heeft verhaald;
- de verzekeringnemer binnen drie maanden nadat hem de omvang van de schade is meegedeeld, de door Reaal uitgekeerde bedragen heeft terugbetaald;
- Reaal, uitsluitend op grond van een schaderegelingsakkoord tussen verzekeraars, een schade niet heeft kunnen verhalen of uitsluitend op grond van een dergelijk akkoord heeft moeten vergoeden;
- de betaalde schade niet volledig kan worden verhaald uitsluitend als gevolg van de in de bijzondere voorwaarden vermelde vaste afschrijvingsregeling;
- de schade uitsluitend het gevolg is van oorzaken als omschreven in artikel 30 van de Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking en er geen uitkering wegens andere oorzaken, gekoppeld aan dezelfde gebeurtenis, plaatsgevonden heeft;
- er sprake is van een aanrijding met een fietser of voetganger, waarbij ten aanzien van het ontstaan van die aanrijding de verzekerde geen enkel verwijt kan worden gemaakt;
- Reaal de schade uitsluitend op grond van het bepaalde in artikel 7:962 lid 3 BW niet of niet volledig heeft kunnen verhalen.

10 Verjaring

10.1 Een rechtsvordering tegen Reaal tot het doen van een uitkering verjaart door het verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.

10.2 De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren begint te lopen op de dag, volgende op die waarop Reaal hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig heeft meegedeeld de aanspraak af te wijzen.

10.3 Voor de aansprakelijkheidsdekking geldt dat de verjaring wordt gestuit door iedere onderhandeling tussen Reaal en de verzekerde of de benadeelde. Een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren begint te lopen op de dag, volgende op die waarop Reaal hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig aan de benadeelde en de verzekerde heeft meegedeeld dat hij de onderhandelingen afbreekt.

11 Uitsluitingen

Aan de gesloten verzekeringsovereenkomst kunnen geen rechten worden ontleend, indien:

11.1 Opzet of roekeloosheid

de schade is veroorzaakt door en/of voortvloeit uit opzettelijk handelen of nalaten. Of die door roekeloosheid is veroorzaakt. Schade veroorzaakt door opzet of roekeloosheid van een bestuurder, commissaris, feitelijk leidinggevende van (het bedrijf van) verzekeringnemer of iemand die belang heeft bij vergoeding van de schade is ook niet verzekerd. Is de schade veroorzaakt met toestemming of goedvinden van iemand die de algehele of feitelijke leiding heeft over het bedrijf of een deel van het bedrijf? Dan beschouwt Reaal dat ook als opzet.

11.2 Fraude

er sprake is van fraude (geheel of gedeeltelijk). Met fraude wordt bedoeld, opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie verstrekken bij de aanvraag van de verzekering of bij schade.

Voorts heeft fraude tot gevolg dat:

- aangifte wordt gedaan bij de politie;
- alle lopende verzekeringen kunnen worden beëindigd;
- er een registratie plaatsvindt in het, tussen verzekeraars, gangbare registratiesysteem;
- eventueel uitgekeerde schade en onderzoekskosten worden teruggevorderd;

11.3 Bereddering

de verzekeringnemer of de verzekerde heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade als bedoeld in artikel 7:957 BW en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad;

11.4 Molest

de schade is veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Rechtbank te 's-Gravenhage is gedeponereerd;

11.5 Atoomkernreactie

de schade is veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit: a atoomkernreacties, onverschillig hoe en waar deze zijn ontstaan.

Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit. Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door de overheid moet zijn afgegeven. Voor zover, krachtens de wet, een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting onverkort van kracht. Onder 'wet' wordt verstaan de Wet aansprakelijkheid kernongevallen (staatsblad 1979-225) zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de bedoelde wet;

b een chemisch, biologisch, biochemisch of elektromagnetisch wapen.

11.6 Inbeslagneming

de verzekerde zaken in beslag zijn genomen of aangehouden krachtens besluit van de Nederlandse of vreemde overheid;

11.7 Deelneming wedstrijden, behendighedsritten en dergelijke

de schade is ontstaan tijdens het oefenen voor of deelnemen aan wedstrijden, behendighedsritten of snelheidsproeven. De schade ontstaan tijdens oriëntatie- of puzzelritten in Nederland is niet uitgesloten;

11.8 Verhuur

de schade is ontstaan terwijl het motorrijtuig is verhuurd, wordt gebruikt voor vervoer van personen tegen betaling dan wel voor andere doeleinden dan bij het aangaan van deze verzekeringsovereenkomst is opgegeven of door de wet is toegestaan;

11.9 Geen rijbevoegdheid

de schade is veroorzaakt terwijl de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig of de betreffende combinatie van het motorrijtuig met aanhanger wettelijk voorgeschreven rijbewijs, of terwijl hem de rijbevoegdheid onvoorwaardelijk is ontzegd, of terwijl hij anderszins krachtens een wettelijke bepaling niet tot het besturen van een motorrijtuig bevoegd is. Een rijbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren uitsluitend door het verstrijken van de in de wet genoemde geldigheidsduur wordt, tenzij de leeftijd van 70 jaar is bereikt, als geldig aangemerkt;

11.10 Geen kentekenhouder

uit het kentekenregister bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer blijkt dat de verzekeringnemer niet is ingeschreven als eigenaar c.q. houder, tenzij uit de polis blijkt dat Reaal bekend was met het afwijkende eigendom en dit heeft geaccepteerd.

De uitsluitingen onder 11.8, 11.9 gelden niet wanneer de verzekeringnemer aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden of feiten zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat de verzekeringnemer in redelijkheid geen verwijt treft.

11.11 Sanctiewet- en regelgeving

Reaal moet voldoen aan de wet- en regelgeving vanuit de Sanctiewet. Is het Reaal op basis van Sanctiewet- en regelgeving verboden om dekking te geven of een schade te betalen? Dan heeft Reaal geen verplichting tot het verlenen van dekking of het betalen van schade op basis van deze verzekering. Reaal kan hiertoe ook niet worden verplicht als de sancties worden opgeheven.

Reaal heeft ook geen verplichting tot het verlenen van dekking of het betalen van schade als de verzekeringnemer of verzekerde:

- geen medewerking verleent aan het vaststellen van de uiteindelijk belanghebbende, bijvoorbeeld door het niet invullen van een UBO-formulier;
- een rechtspersoon is en onder zeggenschap staat van een persoon (natuurlijk of rechtspersoon) die op de sanctielijst voorkomt.
- een rechtspersoon is, waarvan een houder van 50% of meer van de aandelen voorkomt op een sanctielijst.

In al deze gevallen mag Reaal de verzekering per direct stoppen. Ook heeft Reaal dan de mogelijkheid om alle andere verzekeringen van de verzekeringnemer bij Reaal te stoppen.

12 Begrenzing terrorismerisico

12.1 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

Met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 2.17, 2.18 en 2.19, geeft de verzekering dekking voor gevolgen van in de Bijzondere voorwaarden genoemde gebeurtenissen die (direct of indirect) verband houden met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen;
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico'.

De uitkeringsplicht van Reaal terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die Reaal terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT.

12.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal één miljard euro per kalenderjaar.

Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

12.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel

bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- Schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- Gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;

Dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze verzekeringsovereenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan vijftig meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste één op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b BW, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als één verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Uitkeringsprotocol NHT

- 12.4 Op de herverzekering van Reaal bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Het Protocol, inclusief toelichting, is op 13 juni 2003 bij de Kamer van Koophandel Haaglanden te 's-Gravenhage gedeponneerd onder nummer 27178761 en op 12 juni 2003 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 79/2003. Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan Reaal te doen.
- 12.5 De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens Reaal, de verzekeringnemer en verzekerden.
- 12.6 Eerst nadat de NHT aan Reaal heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde op de in artikel 12.4 bedoelde uitkering terzake tegenover Reaal aanspraak maken.
- 12.7 De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van deze voorwaarden wordt beschouwd.

13 Klachten en geschillen Interne klachtenprocedure

Klachten die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekering kunnen worden gericht aan:

- E-mail: klachten@reaal.nl
- Klachtenformulier: www.reaal.nl/klantenservice

Klachten- en geschillenprocedure KiFiD

Wanneer na het doorlopen van de interne klachtenprocedure het oordeel van Reaal voor een belanghebbende niet bevredigend is én belanghebbende een consument is in de zin van de reglementen van het KiFiD kan belanghebbende zich - binnen drie maanden na de datum waarop Reaal dit standpunt heeft ingenomen - wenden tot het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (zie www.kifid.nl).

Voor meer informatie over de klachten- en geschillenprocedure en de daaraan verbonden kosten wordt verwezen naar (de website van) het KiFiD.

Bevoegde rechter

Als belanghebbende geen gebruik wil of kan maken van de hiervoor genoemde klachtenbehandelingsmogelijkheden of wanneer de klachtenbehandeling of de uitkomst daarvan voor belanghebbende niet bevredigend is, kan de belanghebbende het geschil inhoudelijk voorleggen aan de bevoegde rechter, tenzij er sprake is geweest van een bindend advies.

Voor de Ongevallen inzittendende dekking geldt tevens: indien een geschil optreedt met betrekking tot de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit, wordt dit geschil op verzoek van de belanghebbende aan een scheidsman of bindend adviseur voorgelegd. Deze scheidsman of bindend adviseur wordt in onderling overleg benoemd en zal naar redelijkheid en billijkheid uitspraak doen omtrent het geschil en omtrent de vraag wie van de partijen de, aan zijn uitspraak verbonden, kosten dient te dragen.

14 Adres

Alle mededelingen van Reaal, gericht aan het bij Reaal laatst bekende adres van verzekeringnemer of aan het adres van de tussenpersoon via wie de bemiddeling van deze verzekering loopt, worden geacht de verzekerde(n) te hebben bereikt en hebben tegenover hem bindende kracht. Verzekeringnemer dient elke verandering van adres zo spoedig mogelijk op te geven.

15 Wat doen wij met uw persoonlijke gegevens?

15.1 Persoonsgegevens

Als verzekeringnemer klant bij Reaal wordt, rechtstreeks of via een adviseur, vraagt Reaal om zijn/haar persoonsgegevens. Deze gegevens kan Reaal gebruiken om:

- Overeenkomsten met de verzekeringnemer te sluiten en om die te kunnen uitvoeren.
- Statistisch onderzoek te doen.
- Te zorgen dat de financiële sector veilig en integer blijft.
- Fraude te voorkomen en te bestrijden.
- Te voldoen aan de wet.
- De relatie met verzekeringnemer te onderhouden en uit te breiden.

Reaal hoort bij de groep van ondernemingen van VIVAT¹. VIVAT is binnen deze groep verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens door haarzelf en haar groepsondernemingen. De schade- en verzekeringsgegevens van verzekeringnemer wisselt Reaal uit met de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS). Wil verzekeringnemer meer weten over hoe Reaal omgaat met privacy? Kijk dan op reaal.nl voor het privacy- en cookieverklaring van Reaal. Verder houdt Reaal zich aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Deze gedragscode staat op verzekeraars.nl.

- 15.2 De bij een verzoek om rechtsbijstand verstrekte persoonsgegevens worden door DAS verwerkt voor het uitvoeren van de rechtsbijstand. Hieronder vallen ook het voorkomen en bestrijden van fraude alsmede activiteiten gericht op de vergroting van het klantenbestand. De gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' is van toepassing.

16 Samenloop

- 16.1 Indien bij schade aanspraak kan worden gemaakt op een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of zou kunnen worden gemaakt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geldt deze verzekering slechts voor zover de aanspraken het bedrag te boven gaan waarop de verzekerde elders recht heeft of zou hebben. Een eigen risico op de andere verzekering komt niet voor vergoeding in aanmerking.
- 16.2 De verzekerde dient aan Reaal een opgave te doen van alle hem bekende verzekeringen, al dan niet van oudere datum, die op het moment van de schade geheel of ten dele betrekking hebben op hetzelfde belang.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden van deze polis mocht zijn bepaald, wordt deze verzekeringsovereenkomst geacht aan de door of krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, hierna genoemd Wam, gestelde eisen te voldoen.

17 Omvang van de dekking

17.1 Deze verzekeringsovereenkomst dekt de wettelijke aansprakelijkheid van verzekerden, tot ten hoogste het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen, voor schade aan personen en/of zaken die is veroorzaakt met of door:

17.1.1 het motorrijtuig;

17.1.2 een aanhanger, zolang deze is gekoppeld aan het motorrijtuig, alsmede wanneer de schade is ontstaan nadat deze is losgemaakt of losgeraakt en niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;

17.1.3 de van het motorrijtuig of aanhanger gevallen of vallende lading, anders dan tijdens laden of lossen.

17.2 Schade aan personen en zaken

17.2.1 Schade aan personen

Onder schade aan personen wordt verstaan schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

17.2.2 Schade aan zaken

Onder schade aan zaken wordt verstaan schade door beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekerden, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

17.3 Indien de gebeurtenis plaatsvindt in een tot het verzekeringsgebied behorend land, waar krachtens een met de Wam overeenkomende wet een hoger maximum bedrag is voorgeschreven, verleent deze verzekeringsovereenkomst dekking tot dat hogere bedrag.

18 Kosten van rechtskundige bijstand

Ook indien daardoor het maximaal verzekerde bedrag voor wettelijke aansprakelijkheid wordt overschreden, vergoedt Reaal:

18.1 de kosten van verweer in een door een benadeelde tegen Reaal aanhangig gemaakte civiele procedure;

18.2 kosten van verweer dat onder leiding van Reaal wordt gevoerd in een door een benadeelde tegen een verzekerde aanhangig gemaakte civiele procedure, alsmede in de hierboven genoemde gevallen de hieruit voortvloeiende proceskosten tot betaling waarvan Reaal of de verzekerde wordt veroordeeld;

18.3 de wettelijke rente over het door de verzekeringsovereenkomst gedekte gedeelte van de hoofdsom;

18.4 de kosten van rechtskundige bijstand in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakt strafgeding indien Reaal dit ter behartiging van haar belangen noodzakelijk acht. Reaal kan een verzekerde nimmer verplichten tegen een gewezen strafvonnis in hoger beroep te gaan. Boeten, transactiebedragen, afkoopsommen en met een strafprocedure samenhangende gerechtskosten worden niet vergoed.

19 Zekerheidstelling

Indien een overheid, wegens een onder de verzekeringsovereenkomst gedekte schade, het stellen van een geldelijke zekerheid verlangt ter waarborging van de rechten van benadeelden, zal Reaal deze zekerheid verstrekken tot ten hoogste € 50.000 voor alle verzekerden tezamen. Verzekerden zijn verplicht Reaal te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en bovendien alle medewerking te verlenen om de terugbetaling te verkrijgen.

20 Vervoer gewonden

Indien verzekerde betrokken is bij of getuige is van een ongeval waarbij personen zijn verwond en de omstandigheden waaronder het ongeval heeft plaatsgevonden en de verwondingen van dien aard zijn dat vervoer van deze gewonden met het motorrijtuig noodzakelijk is, worden de door dit vervoer veroorzaakte kosten van reiniging, herstel of vernieuwing van het interieur van het motorrijtuig vergoed.

21 Hulp door derden

Indien een verzekerde ten gevolge van een ongeval door een derde - al dan niet bij het ongeval betrokken - wordt geholpen om dood of letsel te voorkomen respectievelijk te beperken en degene die de hulp verleent lijdt door of tijdens de hulpverlening schade aan zaken, dan wordt deze schade vergoed tot ten hoogste € 500 ook al zou het maximaal verzekerde bedrag door deze vergoeding worden overschreden.

22 Schade aan eigen motorrijtuigen

Verzekerd is schade aan andere motorrijtuigen van verzekeringnemer (ook wanneer verzekeringnemer de bestuurder is van het motorrijtuig) voor zover Reaal gehouden is deze te vergoeden wanneer de schade door een derde zou zijn geleden.

Uitgesloten is:

22.1 de schade ontstaan bij een gebeurtenis in gebouwen of op terreinen in gebruik bij de verzekeringnemer tenzij de bij de gebeurtenis betrokken motorrijtuigen voor particulier gebruik bestemd zijn;

22.2 de uit de gebeurtenis voortvloeiende bedrijfsschade en waardevermindering.

23 Schaderegeling

Reaal belast zich met de regeling en de vaststelling van de schade. Zij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Zij zal daarbij de belangen van verzekerde in het oog houden. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen, en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen, hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekerde, naar evenredigheid verminderd.

24 Vorderingen op verzekerde

Indien een verzekerde geen rechten aan deze overeenkomst kan ontlenen en Reaal is krachtens de Wam of een daarmee overeenkomende buitenlandse wet verplicht schade te vergoeden, heeft Reaal het recht de schadevergoeding en de gemaakte kosten te verhalen op de verzekeringnemer en de verzekerde. Tegenover de verzekeringnemer wordt van dit recht geen gebruik gemaakt indien de schade is veroorzaakt na eigendomsoverdracht van het motorrijtuig, de verzekering is beëindigd en de verzekeringnemer heeft voldaan aan de plicht tot kennisgeving.

25 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Daarnaast is uitgesloten de aansprakelijkheid:

25.1 voor hen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschafte alsmede voor hen die het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer en/of verzekerde gebruiken;

25.2 voor schade aan het motorrijtuig en/of een eventueel gekoppeld object zelf;

25.3 voor schade toegebracht aan de bestuurder van het motorrijtuig dat het ongeval veroorzaakt;

25.4 voor schade die uitsluitend voortvloeit uit contractuele verplichtingen;

25.5 voor schade aan zaken die zich in het motorrijtuig bevinden of daarmee worden vervoerd. Onder zaken die met het motorrijtuig worden vervoerd, worden niet verstaan de tot de particuliere huishouding behorende zaken van passagiers;

25.6 voor schade aan roerende of onroerende zaken die de verzekeringnemer of de aansprakelijke verzekerde in eigendom toebehoren of die zij uit hoofde van een huur-, leen- of andere overeenkomst in gebruik hebben.

26 Omvang van de dekking binnen Nederland

26.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval

Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

- 26.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig en/of aanhanger naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur, dan wel naar het woonadres van de verzekerde direct na het ongeval;
- 26.1.2 vervoer van de inzittenden en de bagage, direct na het ongeval, naar een door hen op te geven gezamenlijk adres in Nederland.

26.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan zes jaar;

- 26.2.1 de storing binnen Nederland is ontstaan doch buiten de woonplaats van de verzekerde en van zo ernstige aard is dat deze niet ter plaatse binnen één uur kan worden verholpen.

26.3 Diefstal van het motorrijtuig

In geval van diefstal van het motorrijtuig, heeft een verzekerde recht op berging en vervoer van het motorrijtuig naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur of woonadres indien het motorrijtuig zodanig beschadigd wordt teruggevonden, dat rijden op eigen kracht niet mogelijk is.

27 Omvang van de dekking buiten Nederland

27.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval

Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

- 27.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden hersteld;
- 27.1.2 nazenden van onderdelen die nodig zijn om het motorrijtuig uiterlijk binnen vier werkdagen rijklaar te maken. De onderdelen zelf komen voor rekening van de verzekerde, tenzij krachtens de Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking van deze verzekeringsovereenkomst recht op vergoeding bestaat;

- 27.1.3 repatriëring van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar Nederland, tenzij het motorrijtuig binnen twee werkdagen rijklaar kan worden gemaakt. Indien de kosten van repatriëring van het motorrijtuig hoger zijn dan de waarde van het motorrijtuig zoals die in Nederland zou zijn getaxeerd, dan worden de kosten van invoer en/of vernietiging van het motorrijtuig in het desbetreffende land vergoed. In dat geval wordt uitsluitend voor vervoer van de bij het motorrijtuig behorende bagage en eventuele aanhanger zorggedragen;

- 27.1.4 vergoeding van de terugreiskosten die door de inzittenden moeten worden gemaakt. Vergoed worden de treinkosten 2e klasse met inbegrip van een éénmalig vervoer per taxi naar het dichtstbijzijnde spoorwegstation vanaf de plaats van het ongeval, alsmede éénmalig vervoer per taxi van het aankomststation naar het woonadres.

27.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan zes jaar.

27.3 Diefstal van het motorrijtuig

Een verzekerde kan aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door diefstal van het motorrijtuig.

28 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11, 25, 34 zijn van overeenkomstige toepassing.

29 Verplichtingen bij hulpverlening

- 29.1 De kosten van dienstverlening komen voor rekening van Reaal indien daarvoor contact is opgenomen met en opdracht is gegeven door de Hulporganisatie. Indien de verzekerde aannemelijk maakt dat hij redelijkerwijs niet in staat was de Hulporganisatie te waarschuwen, worden de gemaakte kosten vergoed alsof de dienstverlening via de Hulporganisatie had plaatsgevonden.

- 29.2 Verzekerden dienen er voor in te staan dat er vrijelijk over het motorrijtuig en de eventuele aanhanger kan worden beschikt. Indien en voorzover dat niet het geval is, komen de daardoor gemaakte extra kosten voor rekening van verzekerden.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

30 Omvang van de beperkte cascodekking

30.1 Deze verzekering dekt verlies van en de herstellkosten van schade aan het motorrijtuig uitsluitend door:

30.1.1 Brand, zelfontbranding, explosie en blikseminslag.

Onder brand wordt in dit verband verstaan, een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Zo is onder andere geen brand:

- zengen, schroeien, smelten, verkolen, broeien;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren.

Tevens is kortsluiting verzekerd, ook als dit het gevolg is van een eigen gebrek.

30.1.2 Diefstal, inbraak, verduistering of joyriding waaronder begrepen schade die door de plegger van het misdrijf aan het motorrijtuig is toegebracht en schade ontstaan door poging tot diefstal, inbraak, verduistering of joyriding.

30.1.3 Breuk van één of meer ruiten van het motorrijtuig, exclusief de ruit van het zonnedak/panoramadak, niet gepaard gaande met andere schade aan het motorrijtuig behoudens door scherven van deze ruit(en). Onder ruiten worden niet begrepen koplampglazen en koplampruit.

30.1.4 Botsing met loslopende dieren of vogels, uitsluitend voorzover de schade rechtstreeks door die botsing is toegebracht.

30.1.5 Overstroming, vloedgolf, aardbeving, vulkanische uitbarsting, lawine, vallend gesteente, aardverschuiving of soortgelijke natuurrampen. Onder overstroming wordt in dit verband verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de verzekeringsovereenkomst gedekte gebeurtenis.

30.1.6 Storm

Uitsluitend gedekt is schade door ten gevolge van de storm vallende of rondvliegende voorwerpen, alsmede het ten gevolge van de storm opgenomen worden of omwaaien van het stilstaande motorrijtuig en schade doordat het portier tegen een ander voorwerp dan wel tegen het motorrijtuig zelf waait. Onder storm wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7).

30.1.7 Hagel

Onder hagel wordt verstaan neerslag uit de dampkring in de vorm van ijskorrels.

30.1.8 Relletjes

Relletjes zijn volksoplopen waartegen door het openbaar gezag wordt opgetreden (dus geen baldadigheid of vandalisme).

30.1.9 Het buiten een vliegveld in aanraking komen met een luchtvaartuig, delen daarvan of voorwerpen welke uit een luchtvaartuig vallen.

30.1.10 Een van buiten komend onheil gedurende de tijd, dat de aanhangwagen voor transport met een vervoermiddel aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van schade, ontstaan tijdens takelen, slepen en van schade, bestaande uit schrammen, krassen of lakschade;

30.1.11 Bijdrage in averij grosse.

30.2 Dagvergoeding diefstal

In geval van diefstal en verduistering vergoedt Reaal vanaf de datum van aangifte bij de politie voor iedere dag waarop verzekeringnemer in verband met deze diefstal of verduistering niet over het motorrijtuig kan beschikken, een bedrag van € 12,50 per dag gedurende maximaal één maand.

30.3 Diefstal van de motorrijtuigsleutels

Indien de motorrijtuigsleutels na diefstal met braak uit de eigen woning of na beroving met geweld in de eigen woning in het bezit van onbevoegden zijn geraakt, vergoedt Reaal tot maximaal € 500 per gebeurtenis de noodzakelijke kosten voor wijziging, of - indien niet mogelijk - vervanging van de sloten van het verzekerde motorrijtuig. Dit ter voorkoming van diefstal van het verzekerde motorrijtuig. Onder motorrijtuigsleutels worden in dit verband verstaan alle mechanische en/of elektronische middelen met behulp waarvan de portieren van het motorrijtuig kunnen worden geopend en/of de motor van het

motorrijtuig kan worden gestart. De hiervoor bedoelde diefstal of beroving dient te blijken uit een proces-verbaal van aangifte. Indien sprake is van een Reaal Inboedelverzekering, kunnen aan die verzekering geen rechten meer worden ontleend.

30.4 Vergoeding hotelkosten

Indien verzekerde ten gevolge van een gedekte gebeurtenis buiten Nederland zijn bestemming niet meer kan bereiken en van een hotel gebruik moet maken, vergoedt Reaal de kosten van één overnachting tot een maximum van € 30 per verzekerde per gebeurtenis.

31 Eigen risico

Per gebeurtenis wordt een gedeelte van het schadebedrag niet vergoed. Dit is het eigen risico. Op de polis staat hoe hoog het eigen risico is.

- Reaal vermindert het eigen risico met € 150 als de schade wordt gerepareerd door een bij Schadegarant aangesloten herstelbedrijf.
- Is er schade aan de auto en laat verzekerde deze herstellen bij een hersteller die niet is aangesloten bij Schadegarant? Dan verhoogt Reaal het eigen risico met € 350.
- Verzekerde heeft geen eigen risico als er sprake is van ruitschade en deze door een harsinjectie wordt hersteld bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant.
- Laat verzekerde de ruit vervangen bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant? Dan heeft verzekerde € 75 eigen risico.
- Wanneer verzekerde een ruit laat herstellen of vervangen door een hersteller die niet is aangesloten bij Glasgarant is het eigen risico € 500.
- Verzekerde heeft geen eigen risico bij diefstal van de hele auto als hij kan aantonen dat de auto was beveiligd met een SCM-gecertificeerd startonderbrekingssysteem, of een zogenaamd af-fabriek beveiligingssysteem.

32 Vaststelling van de schadevergoeding

32.1 Reaal zal in geval van beschadiging van het motorrijtuig uitsluitend de reparatiekosten vergoeden. De vergoeding bedraagt niet meer dan een bedrag gelijk aan de waarde van het motorrijtuig onmiddellijk voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de waarde der restanten.

Indien de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig op het moment onmiddellijk vóór de schade onder aftrek van de waarde van de restanten, is er net als bij diefstal sprake van totaal verlies.

Bij verlies van het motorrijtuig vergoedt Reaal de waarde onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade.

Recht op schadevergoeding ingeval van verlies door diefstal, joyriding met of verduistering van het motorrijtuig door een ander dan de verzekerde bestaat, indien het motorrijtuig niet binnen één maand na aangifte bij de politie, kan worden terugverkregen.

Bij schadevergoeding in geval van totaal verlies (in technische en/of economische zin) van het motorrijtuig behoudt Reaal zich het recht voor het wrak over te dragen aan een door haar aan te wijzen derde. De schadevergoeding vindt niet eerder plaats dan na overhandiging van alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs door de verzekerde aan Reaal.

32.2 Noodreparatie

In geval van schade heeft verzekeringnemer het recht om in spoedeisende gevallen onverminderd de verplichting tot onmiddellijke melding van de schade, deze door een herstelbedrijf tot maximaal € 500 te laten repareren. In deze gevallen dient zo spoedig mogelijk aan Reaal een originele gespecificeerde herstelnota te worden overgelegd.

32.3 Expertise

Bij schade kan door Reaal een deskundige worden benoemd die in overleg met de reparateur voor rekening van Reaal de schade vaststelt. Bij gebreke van overeenstemming tussen deze deskundige en de reparateur omtrent de grootte van de schade heeft de verzekerde het recht tegenover de door Reaal aangewezen deskundige op eigen kosten een deskundige aan te wijzen. Bij verschil van mening tussen beide deskundigen zullen zij een derde deskundige benoemen, wiens schadevaststelling binnen de grenzen van beide taxaties moet blijven en bindend zal zijn. De kosten van de derde deskundige worden door elk van de partijen voor de helft gedragen. Indien een verzekerde door de derde deskundige geheel in het gelijk wordt gesteld, zijn de kosten van alle deskundigen voor rekening van Reaal.

32.4 Vergoeding geluidsapparatuur

Indien verzekerde in geval van inbraak en/of diefstal van het verzekerde motorrijtuig, het afneembaar frontje van de meeverzekerde geluidsapparatuur aan Reaal overdraagt en indien de apparatuur niet ouder is dan drie jaar op het moment van de inbraak, vergoedt Reaal de oorspronkelijke aanschafprijs of, indien deze lager is dan de oorspronkelijke aanschafprijs, de huidige nieuwprijs van de apparatuur. Het bezit, de waarde en de ouderdom van de geluidsapparatuur dient te worden aangetoond door middel van overlegging van de originele, gespecificeerde aanschafnota.

32.5 Vervangend vervoer na schade

Tijdens herstel na schade van het verzekerde motorrijtuig bij het herstelbedrijf kan verzekerde, voor de periode van de technische reparatie, beschikken over een soortgelijk (doch maximaal middenklasse) vervangend standaard uitgevoerd motorrijtuig. Dit motorrijtuig wordt aan verzekerde ter beschikking gesteld door het herstelbedrijf. De brandstofkosten blijven voor rekening van verzekerde. Deze bepaling geldt niet voor schade die uitsluitend bestaat uit ruitschade.

32.6 Vergoeding volgens nieuwwaarde

Deze bepaling geldt niet voor lease-auto's en ook niet voor schade die ontstaat na een periode van drie jaar na afgifte van het eerste kentekenbewijs. Indien het verzekerde motorrijtuig bij afgifte van het Nederlands kentekenbewijs nieuw is geweest en de verzekeringnemer eerste eigenaar is, geldt het volgende:

32.6.1 indien de schade binnen een periode van twaalf maanden na afgifte van het kentekenbewijs ontstaat, wordt de waarde van het motorrijtuig vóór het ontstaan van de schade vastgesteld op de dan geldende nieuwwaarde. Wanneer een motorrijtuig op het moment van de schade nog geen 20.000 km heeft gereden en een ouderdom heeft van minder dan één jaar, zullen boven de nieuwwaarde eveneens de in de handel gebruikelijke afleveringskosten, met uitzondering van een tectylbehandeling, worden vergoed;

32.6.2 ontstaat de schade na het verstrijken van deze periode van twaalf maanden, dan wordt vanaf de 13e maand de nieuwwaarde op het moment van de schade per maand verminderd met 1,5% over de eerste € 12.500 en met 2% over het meerdere. Gedeelten van een maand gelden als volle maand;

32.6.3 indien de reparatiekosten meer bedragen dan 2/3 van de nieuwwaarde minus afschrijving van het motorrijtuig, kan de verzekeringnemer aanspraak maken op vergoeding op basis van totaal verlies. De op deze wijze vastgestelde schadevergoeding wordt uitkeerd, ook indien het verzekerd bedrag wordt overschreden;

32.6.4 bij schadevergoeding in geval van totaal verlies (in technische zin) van het motorrijtuig behoudt Reaal zich het recht voor het wrak over te doen dragen aan een door haar aangewezen derde. De uitkering vindt niet eerder plaats dan nadat de verzekerde alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs aan Reaal heeft overhandigd.

32.7 Indien verzekerde in geval van inbraak en/of diefstal van het verzekerde motorrijtuig, het afneembaar frontje van de meeverzekerde geluidsapparatuur aan Reaal overdraagt en indien de apparatuur niet ouder is dan drie jaar op het moment van de inbraak, vergoedt Reaal de oorspronkelijke aanschafprijs van de apparatuur. Het bezit, de waarde en de ouderdom van de geluidsapparatuur dient te worden aangetoond door middel van overlegging van de originele, gespecificeerde aanschafnota.

32.8 Vergoedingsregeling bij reparatie

In geval van casco- en beperkt cascoschaden wordt de door de expert vastgestelde schade uitgekeerd indien deze schade wordt gerepareerd bij de herstelrichting waar de expertise heeft plaatsgevonden. Indien de reparatie niet of elders plaatsvindt zal de vastgestelde schade worden uitkeerd exclusief BTW. Indien uit het expertiserapport niet blijkt waar de reparatie zal plaatsvinden dan wel heeft plaatsgevonden, dient dit te worden aangetoond door middel van overlegging van de originele reparatienota of een akte van cessie van de reparateur. Deze bepaling laat onverlet het gestelde in artikel 31. Deze bepaling geldt niet indien het beschadigde motorrijtuig onmiddellijk wordt ingeruild of wanneer de schade volledig verhaalbaar is op een aansprakelijke derde.

33 Aanmelden vermissing

Verzekeringnemer verklaart zich akkoord met het aanmelden door Reaal, van de voertuiggegevens aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit, zodat door de overheid erkende particuliere organisaties door Reaal kunnen worden ingeschakeld voor het terugvinden en terugbezorgen van het voertuig. Verzekeringnemer kan ook zelf rechtstreeks de vermissing van het voertuig doorgeven aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit, via telefoonnummer 071 - 364 17 77 (24 uur per dag bereikbaar).

34 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Verder is van deze verzekering uitgesloten:

- 34.1 schade door slijtage of waardevermindering;
- 34.2 schade door bevriezing of andere geleidelijk inwerkende atmosferische invloeden tenzij als gevolg van één van de in artikel 30 genoemde gebeurtenissen;
- 34.3 schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgedemde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoonbaar dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. De artikelen 30 tot en met 34 (Beperkte cascodekking) gelden eveneens voor de Volledige cascodekking.

35 Omvang van de volledige cascodekking

De omvang van de volledige cascodekking omvat die van de beperkte cascodekking. Daarnaast dekt deze verzekering het verlies van en de kosten van herstel van schade aan het motorrijtuig door:

- 35.1 botsing, vandalisme of enig ander van buitenkomend onheil;
  - 35.2 omslaan, van de weg raken of in het water terecht komen.
- De onder 35.1 en 35.2 genoemde gebeurtenissen zijn eveneens gedekt indien deze het gevolg zijn van eigen gebrek, terwijl dan het eigen gebrek zelf eveneens gedekt is.

36 Eigen risico

- 36.1 Per gebeurtenis wordt een gedeelte van het schadebedrag niet vergoed. Dit is het eigen risico. Op de polis staat hoe hoog het eigen risico is.
- Reaal vermindert het eigen risico met € 150 als de schade wordt gerepareerd door een bij Schadegarant aangesloten herstelbedrijf.
  - Is er schade aan de auto en laat verzekerde deze herstellen bij een hersteller die niet is aangesloten bij Schadegarant? Dan verhoogt Reaal het eigen risico met € 350.
  - Verzekerde heeft geen eigen risico als er sprake is van ruitschade en deze door een harsinjectie wordt hersteld bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant.
  - Laat verzekerde de ruit vervangen bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant? Dan heeft verzekerde € 75 eigen risico.
  - Wanneer verzekerde een ruit laat herstellen of vervangen door een hersteller die niet is aangesloten bij Glasgarant is het eigen risico € 500.
  - Verzekerde heeft geen eigen risico bij diefstal van de hele auto als hij kan aantonen dat de auto was beveiligd met een SCM-gecertificeerd startonderbrekingsysteem, of een zogenaamd af-fabriek beveiligingssysteem.
- 36.2 Het eigen risico wordt vermeerderd met € 75 indien de bestuurder ten tijde van de gebeurtenis 23 jaar of jonger is. Dit extra eigen risico is niet van toepassing bij gebeurtenissen als omschreven in artikel 30.
- Dit eigen risico geldt bovenop de eigen risico's die gelden voor herstel door een herstelbedrijf dat bij Schadegarant en/of Glasgarant is aangesloten.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

37 Begripsomschrijvingen

37.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een noodreparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

37.2 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit. Als ongeval wordt ook beschouwd:

- 37.2.1 verdrinking, verstikking, bliksemslag, acute vergiftiging door het binnen krijgen van gassen en dampen;
- 37.2.2 tyfus, paratyfus en ziekte van Weil als gevolg van in het water geraken;
- 37.2.3 verhongering, verdorsting en lichamelijke uitputting als gevolg van geïsoleerd raken;
- 37.2.4 wondinfectie, bloedvergiftiging en andere ziekten, ontstaan door binnendringen van ziekteverwekkers in een door een ongeval ontstaan letsel, mits aard en plaats van het letsel door een geneeskundige zijn vast te stellen;
- 37.2.5 lichamelijk functionele beperkingen als gevolg van een cervicaal acceleratie trauma (Whiplash).

37.3 Begunstigden

De uitkering krachtens deze dekking zal geschieden aan de verzekerde die het ongeval is overkomen of in het geval van overlijden aan zijn wettige erfgenamen.

37.4 Verzekerd bedrag

De op het polisblad vermelde bedragen gelden per inzittende. Bevinden zich op het moment van het ongeval meer inzittenden inclusief de bestuurder in het motorrijtuig dan er verzekerde zitplaatsen zijn, dan worden de verzekerde bedragen per inzittende naar verhouding verlaagd.

37.5 Invaliditeit

Onder invaliditeit wordt verstaan het geheel of gedeeltelijk verlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde, dan wel het geheel of gedeeltelijk functieverlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde.

38 Omvang van de dekking bij overlijden

Bij overlijden van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval, wordt het voor hem geldende verzekerde bedrag aan zijn wettige erfgenamen uitgekeerd. Een voorafgaande uitkering wegens blijvende invaliditeit ten gevolge van hetzelfde ongeval wordt hierop in mindering gebracht. Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval jonger is dan 18 jaar of ouder is dan 70 jaar bedraagt de uitkering maximaal € 2.500.

39 Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit

39.1 Bij blijvende invaliditeit van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval worden, bij algeheel verlies of functieverlies van de hierna genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens, de hieronder vermelde percentages van het verzekerd bedrag uitgekeerd:

beide benen of voeten	100%
beide armen of handen	100%
een been en voet tezamen of een arm en hand tezamen	100%
een arm	75%
een onderarm	65%
een hand	60%
een duim	25%
een wijsvinger	15%
iedere andere vinger	10%
vijf vingers tezamen	60%
een been	70%
een onderbeen	65%
een voet	50%
een grote teen	10%
iedere andere teen	3%
het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
het gezichtsvermogen van een oog	30%
het gehoor van beide oren	50%
het gehoor van een oor	20%
het reukvermogen	10%
whiplash maximaal	5%
de smaak	5%
een nier of de milt	10%
een long	30%

39.2 Bij gedeeltelijk (functie)verlies van de onder artikel 39.1 genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens een gedeelte van de daar genoemde percentages evenredig aan de mate van het verlies;

39.3 Voor de onder artikel 39.1 niet genoemde gevallen van blijvende invaliditeit een gedeelte van het verzekerde bedrag, evenredig aan de mate van blijvende invaliditeit;

39.4 De mate van blijvende invaliditeit wordt vastgesteld zodra van een onveranderlijke toestand kan worden gesproken, echter in ieder geval binnen twee jaar na de ongevalsdatum. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de op grond van medische rapporten verwachte definitieve graad van invaliditeit;

39.5 Indien een bestaande blijvende invaliditeit door een ongeval wordt verergerd dan wordt de uitkering verleend op grond van het verschil tussen de mate van blijvende invaliditeit vóór en na het ongeval;

39.6 Reaal keert voor blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval behoudens de uitbreiding onder artikel 40 niet meer uit dan 100% van het verzekerde bedrag;

39.7 Indien de inzittende vóór de vaststelling van de invaliditeit als gevolg van het ongeval is overleden dan is Reaal geen uitkering voor blijvende invaliditeit verschuldigd;

39.8 Indien reeds een uitkering voor blijvende invaliditeit werd verstrekt, wordt deze op het voor overlijden uit te keren bedrag in mindering gebracht. Was de reeds gedane uitkering hoger dan die waarop aanspraak kan worden gemaakt dan vordert Reaal het verschil niet terug;

39.9 Indien de inzittende vóór de vaststelling van de blijvende invaliditeit - anders dan door het ongeval - is overleden dan blijft het recht op een uitkering bestaan. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de, op grond van medische rapporten, verwachte definitieve graad van invaliditeit indien de verzekerde niet zou zijn overleden;

39.10 Indien binnen één jaar na de ongevalsdatum nog geen blijvende invaliditeit is vastgesteld, vergoedt Reaal een rente van 6% over de uitkering verminderd met eventuele voorschotuitkeringen. Deze rente gaat in op de 365ste dag na de ongevalsdatum;

- 39.11** Indien een getroffen inzittende reeds voor het ongeval lijdende was aan kwalen, ziekten of gebreken wordt bij de vaststelling van de uitkering uitsluitend rekening gehouden met de ongevalsgevolgen die er geweest zouden zijn indien zodanige kwalen, ziekten of gebreken niet aanwezig zouden zijn geweest;
- 39.12** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval ouder is dan 70 jaar wordt maximaal 50% van het per inzittende verzekerde bedrag uitgekeerd;
- 39.13** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval niet van de wel aanwezige veiligheidsgordel gebruik heeft gemaakt, geldt een korting van 30% op de uitkering.

40 Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit

- 40.1** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 25% blijven de uitkeringspercentages ongewijzigd.
- 40.2** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 25% overschrijdt, vertweevoudigd.
- 40.3** Bij een blijvende invaliditeit boven de 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 en lid 40.2 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 50% overschrijdt, verdrievoudigd.

41 Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering

Onverminderd de verplichtingen in artikel 8 is degene die aanspraak op een uitkering maakt tevens verplicht ervoor te zorgen dat:

- 41.1** in geval van overlijden van een inzittende, Reaal aanstonds op de hoogte wordt gesteld, althans zo tijdig mogelijk dat Reaal voor de teraardebestelling of crematie een onderzoek kan instellen;
- 41.2** in geval van blijvende invaliditeit van een inzittende binnen drie maanden na de datum van het ongeval Reaal op de hoogte wordt gesteld. Na verstrijken van deze termijn behoudt een inzittende het recht op een uitkering indien ten genoegen van Reaal wordt bewezen dat de invaliditeit uitsluitend een gevolg van het ongeval is. Alle rechten op een uitkering vervallen indien de kennisgeving van het ongeval en de daaruit voortvloeiende blijvende invaliditeit later dan vijf jaren na het ongeval plaatsvindt;

- 41.3** onverwijld geneeskundige hulp wordt ingeroepen en dat de door of namens de geneeskundige(n) gegeven voorschriften worden opgevolgd;

- 41.4** desgevraagd aan Reaal en aan de daartoe door haar aangewezen deskundige(n) alles wordt meegedeeld respectievelijk te laten meedelen, hetgeen met het ongeval verband houdt, aan bedoelde geneeskundige(n) gelegenheid te geven respectievelijk te laten geven tot onderzoek ter plaatse en ten tijde als door deze wordt bepaald en alle verlangde bewijsstukken over te leggen.

42 Uitsluitingen

Onverminderd het bepaalde in artikel 11 bestaat geen recht op een uitkering voor een ongeval dat aan inzittenden is overkomen indien:

- 42.1** het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer werd gebruikt;
- 42.2** schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen uitkering verleend.
- Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

43 Begripsomschrijvingen

43.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een nood-reparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

Onder schade wordt verstaan:

43.2.1 schade ten gevolge van letsel of benadeling van de gezondheid van inzittenden, al dan niet de dood ten gevolge hebbend;

43.2.2 schade ten gevolge van beschadiging of vernietiging van zaken die behoren tot de particuliere huishouding van inzittenden, met uitzondering van schade aan motorrijtuigen.

43.3 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit.

43.4 Verkeersongeval

Onder een verkeersongeval wordt verstaan een botsing, aan- of overrijding waarbij het motorrijtuig is betrokken.

44 Omvang van de dekking

Tot het verzekerde bedrag dekt de verzekering schade van inzittenden door (verkeers-)ongevallen.

45 Omvang van de schadevergoeding

45.1 Wordt een inzittende gedood of gewond, dan zal bij de vaststelling van de omvang van de vergoeding en van de rechthebbenden op vergoeding, het bepaalde in de artikelen 6:107 en 6:108 BW dienovereenkomstig van kracht zijn.

45.2 Indien een inzittende burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de onder deze dekking verzekerde schade, zal de betaling geschieden krachtens de dekking aansprakelijkheid motorrijtuigen.

45.3 Op deze dekking kan geen beroep worden gedaan door anderen dan de rechtstreeks bij het schadegeval betrokken benadeelde natuurlijke personen of hun nagelaten betrekkingen.

45.4 Geen aanspraak op vergoeding bestaat voorzover de inzittende recht heeft op vergoeding krachtens een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of op schadevergoedingen of verstrekkingen uit anderen hoofde.

45.5 Het niet dragen van in het motorrijtuig aanwezige autogordels kan eigen schuld aan de schade opleveren. Deze eigen schuld zal naar de maatstaven van het burgerlijk recht bij de vaststelling van de schade worden toegerekend.

45.6 Indien het totale bedrag van de door de inzittenden c.q. hun rechtverkrijgenden geleden schade hoger is dan het verzekerd bedrag, wordt dit bedrag naar evenredigheid van de door ieder van hen geleden schade uitgekeerd.

46 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van overeenkomstige toepassing. Daarnaast is uitgesloten schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

47 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 47.1 de verzekeringnemer;
- 47.2 de gemachtigde bestuurder of passagier;
- 47.3 de erven van een verzekerde, indien en voor zover hun belangen in het geding zijn.

48 Omvang van de dekking

- 48.1 De te verlenen verhaalsbijstand houdt in: het verlenen van bijstand bij het verhalen van een door verzekerde geleden schade op een wettelijk aansprakelijke derde indien en voor zover deze schade is ontstaan door een verkeersongeval of een (andere) onverwachte aanraking met een, zich buiten het motorrijtuig bevindend, voorwerp. Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de aan een motorrijtuig gekoppelde caravan of aanhanger.
- 48.2 Onder schade wordt verstaan:
  - 48.2.1 schade aan het verzekerde motorrijtuig, waaronder mogelijke waardevermindering als gevolg daarvan;
  - 48.2.2 huurkosten voor een vervangend motorrijtuig;
  - 48.2.3 schade, anders dan door diefstal ontstaan aan zaken in de cabine van het verzekerde motorrijtuig voor zover behorend tot de particuliere huishouding van een verzekerde.
- 48.3 De schade moet zijn ontstaan gedurende de looptijd van de verzekering.
- 48.4 De verhaalsbijstand wordt verleend door DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V, hierna verder te noemen DAS. Het adres van DAS is
  - Postbus 23000
  - 1100 DM Amsterdam
  - Telefoon 020 - 651 75 17
  - Fax 020 - 691 47 37

49 Kosten van verhaalsbijstand

DAS vergoedt de volgende kosten voor verhaalsbijstand: Interne kosten Verzekerde krijgt juridische hulp van deskundige medewerkers die in loondienst zijn van DAS. De kosten voor juridische hulp van deze medewerkers worden onbepaald vergoed. Ook als de deskundige medewerkers van DAS verzekeringnemer bijstaan in een gerechtelijke of administratieve procedure.

Externe kosten

DAS betaalt ook andere kosten die volgens DAS nodig zijn voor de juridische hulp in het conflict van verzekerde. Deze kosten noemt DAS externe kosten. DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke externe kosten. En DAS betaalt nooit meer externe kosten dan het verzekerde maximumbedrag.

Voor externe kosten geldt verder het volgende:

- Kosten van deskundigen die niet bij DAS in loondienst zijn (externe deskundigen of externe rechtshulpverleners), betaalt DAS alleen als DAS de externe deskundige of externe rechtshulpverlener een opdracht geeft. Als verzekerde zelf een externe deskundige of externe rechtshulpverlener heeft ingeschakeld, betaalt DAS de kosten daarvan dus niet.
- Voor gerechtelijke of administratieve procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt en waarvoor op verzoek van verzekerde door DAS een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, gelden maximale vergoedingen per procedure. DAS betaalt voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener maximaal € 5.000. Dit bedrag is exclusief btw. Kan verzekerde de btw niet verrekenen? Dan betaalt DAS daarnaast ook nog de btw over dit bedrag.
- DAS betaalt de kosten van een externe deskundige die DAS namens verzekerde heeft ingeschakeld. Maar alleen als deze kosten echt nodig waren om de opdracht uit te voeren.
- DAS betaalt de kosten van getuigen in een rechtszaak. Maar alleen als de rechter deze kosten heeft toegewezen.

- DAS betaalt de proceskosten, waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat verzekerde deze moet betalen.
- DAS betaalt de reiskosten en verblijfkosten die verzekerde maakt omdat verzekerde bij een rechter in het buitenland moet komen. Maar alleen als de advocaat het zeer wenselijk vindt dat verzekerde daar verschijnt. En ook alleen als verzekerde dit vooraf met DAS heeft overlegd.
- DAS betaalt de kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van een deurwaarder of beslaglegging.

Welke kosten betaalt DAS niet?

Zijn er kosten gemaakt die verzekerde van iemand anders kan terugkrijgen? Of van een andere verzekering? Dan schiet DAS deze kosten aan verzekerde voor. Als verzekerde deze kosten later van iemand anders of een andere verzekering terugkrijgt, moet verzekerde het bedrag dat DAS heeft voorgesloten, aan DAS terugbetalen. Dat geldt ook voor proceskosten die verzekerde volgens een definitief vonnis ontvangt en buitengerechtelijke (incasso)kosten die aan verzekerde worden betaald.

Wanneer moet verzekerde een eigen risico betalen aan DAS?

Verzekerde moet een eigen risico van € 500 betalen als verzekerde wil dat DAS een door verzekerde gekozen externe rechtshulpverlener inschakelt om namens hem/haar een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. Als verzekerde de procedure laat uitvoeren door een deskundige medewerker van DAS hoeft verzekerde dit bedrag niet te betalen. En dat hoeft verzekerde ook niet als het volgens wet- en regelgeving verplicht is om voor een gerechtelijke procedure een advocaat in te schakelen (verplichte procesvertegenwoordiging). DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die verzekerde heeft gekozen als DAS van verzekerde het eigen risico heeft ontvangen.

Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een rechtshulpverlener kiezen. In dat geval geldt geen maximum en hoeft verzekerde geen eigen risico te betalen.

50 Onvermogen

Als een verhaalsactie niet of niet geheel het beoogde resultaat heeft wegens onvermogen van de aansprakelijke derde, dan wordt tot een bedrag van € 250 het tekort vergoed van de schade aan het verzekerde motorrijtuig en de in artikel 48.2.3 genoemde zaken. Deze vergoeding wordt verleend indien het voorval, waaruit de schade voortvloeit, heeft plaatsgevonden binnen Nederland en voor zover verzekerde de schade niet op een andere manier vergoed kan krijgen.

51 De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen

Verzekerde krijgt de juridische hulp van een deskundige medewerker die in loondienst is van DAS. Deze medewerker overlegt met verzekerde over de manier waarop het conflict wordt behandeld. Ook wordt verzekerde geïnformeerd over de kans op een goed resultaat voor verzekerde en of dat wat verzekerde wenst ook haalbaar is. DAS overlegt uitsluitend met verzekerde over de behandeling van de zaak. Hiervan wordt alleen afgeweken als er met verzekerde andere afspraken zijn gemaakt.

Het inschakelen van externe deskundigen

Als DAS dit nodig vindt kan zij een deskundige inschakelen die niet bij haar in loondienst is, bijvoorbeeld een externe rechtshulpverlener of een externe deskundige. Deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener kan dan (een deel van) de (juridische) hulp verlenen. Alleen DAS mag deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener namens verzekerde inschakelen. Dat mag verzekerde dus niet zelf doen.

Wanneer mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen?

Verzekerde mag zelf een externe rechtshulpverlener kiezen aan wie DAS de opdracht moet geven, als het nodig is om namens verzekerde een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. In veel gevallen kan de deskundige medewerker in dienst van DAS die procedure voor verzekerde voeren. Maar als verzekerde dat wil, mag verzekerde ook een rechtshulpverlener kiezen die niet bij DAS in dienst is. Dit noemen wij een externe rechtshulpverlener.

Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen. De externe rechtshulpverlener die verzekerde kiest moet wel gevestigd zijn in het land waar de zaak plaatsvindt.

Als er een externe rechtshulpverlener wordt ingeschakeld, dan gelden de volgende regels:

- DAS beslist of het nodig is om een externe rechtshulpverlener in te schakelen bij de behandeling van het conflict. Behalve bij een gerechtelijke of administratieve procedure. In dit geval mag verzekerde beslissen wie voor verzekerde de opdracht uitvoert.
- DAS overlegt altijd eerst met verzekerde, voordat DAS de opdracht geeft aan een externe rechtshulpverlener.
- DAS geeft altijd namens verzekerde de opdracht aan een externe rechtshulpverlener. Verzekerde geeft hiervoor automatisch toestemming aan DAS. Deze toestemming kan verzekerde niet intrekken.
- Wil verzekerde tijdens de behandeling van het conflict veranderen van externe rechtshulpverlener? Dat hoeft DAS niet toe te staan. Ook hoeft DAS in hetzelfde conflict niet aan meer dan één externe rechtshulpverlener een opdracht te geven.
- Is er een externe rechtshulpverlener ingeschakeld? Dan blijft de rol van DAS beperkt tot het betalen van zijn kosten volgens de voorwaarden van deze verzekering. DAS heeft dan geen inhoudelijke bemoeienis meer met de behandeling van het geschil. Ook niet als het maximumbedrag dat aan externe kosten wordt vergoed, wordt overschreden. DAS is niet aansprakelijk voor eventuele fouten van deze externe rechtshulpverlener.
- Als vertegenwoordiging door een advocaat verplicht is bij een zaak voor een Nederlandse rechter, dan moet de advocaat in Nederland zijn ingeschreven of in Nederland een kantoor hebben. Bij een zaak voor een buitenlandse rechter moet de advocaat in dat land zijn ingeschreven.

52 Verplichtingen van de verzekerde

Een verzekerde die een beroep op de verzekering wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van de gebeurtenis aan bij DAS. Als dit verzoek meer dan een jaar na het ontstaan van de gebeurtenis wordt aangemeld, is DAS niet meer verplicht verhaalsbijstand te verlenen.

De verzekerde die een beroep op deze verzekering doet, verleent alle medewerking die gevraagd wordt door DAS. Dit houdt in ieder geval in dat hij:

- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
- zich desgevraagd partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van gemaakte kosten van bijstand op derden;
- alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.

De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voor zover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden mede verstaan de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten.

53 Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

De verhaalsbijstand wordt verleend in de landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekersbewijs geldig is, mits de rechter in één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.

54 Belangenconflicten- en geschillenregeling

54.1 De belangen van de verzekeringnemer gaan vóór die van (mede) verzekerden, tenzij de verzekeringnemer uitdrukkelijk anders bepaalt. Bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis, verleent DAS alleen bijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen. Als er een geschil is tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen zijn beide verzekerden bevoegd te verlangen dat hen bijstand wordt verleend door een advocaat of rechtens bevoegde deskundige naar eigen keuze.

54.2 Het kan zijn dat verzekerde en de deskundige medewerker van DAS van mening blijven verschillen over de regeling van het conflict dat verzekerde bij DAS gemeld heeft, namelijk:

- over de vraag of de zaak haalbaar is; of
- over de manier waarop de zaak juridisch-inhoudelijk verder moet worden behandeld.

Verzekerde kan dan gebruikmaken van de 'geschillenregeling'. Deze werkt als volgt:

- 1 Verzekerde verzoekt DAS schriftelijk om het meningsverschil voor te leggen aan een Nederlandse advocaat van zijn/haar keuze.
- 2 DAS verzoekt deze advocaat dan om zijn oordeel te geven. Hiervoor krijgt hij alle belangrijke documenten. Als verzekerde dit wil, kan verzekerde ook zelf zijn/haar standpunt toelichten.
- 3 Het oordeel van de Nederlandse advocaat is bindend voor DAS. De kosten van het oordeel zijn voor DAS. Deze tellen niet mee voor het maximumbedrag van kosten waarvoor verzekerde verzekerd is.
- 4 DAS gaat verder met het geven van de rechtsbijstand en volgt daarbij het oordeel van de advocaat.
- 5 DAS kan besluiten de behandeling over te dragen aan een externe rechtshulpverlener. Maar de opdracht wordt nooit verstrekt aan de Nederlandse advocaat die het oordeel heeft gegeven of aan een collega van hetzelfde kantoor.
- 6 Is verzekerde het oneens met het oordeel van de advocaat? Dan kan verzekerde de zaak zelf voortzetten. De kosten en het risico zijn dan voor verzekerde. Hoe en met wie verzekerde dit doet, bepaalt verzekerde zelf. Krijgt verzekerde vervolgens deels of helemaal gelijk in deze zaak? Dan betaalt DAS alsnog de kosten voor juridische hulp. Maar alleen als een externe rechtshulpverlener het conflict heeft behandeld. DAS betaalt alleen de noodzakelijke én redelijke kosten, zoals vermeld onder 'Externe kosten'.
- 7 Verzekerde kan geen gebruikmaken van deze geschillenregeling als verzekerde het oneens is met de manier waarop zijn/haar zaak wordt aangepakt door een externe rechtshulpverlener of een andere externe deskundige die DAS heeft ingeschakeld.

55 Overige bepalingen

Voor zover in deze Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden.

Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

56 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 56.1 de verzekeringnemer;
- 56.2 de gemachtigde bestuurder of passagier, uitsluitend voor wat betreft de dekking zoals omschreven in artikel 56.1 en 56.2;
- 56.3 de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voor zover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.

57 De verzekerde activiteit

Verzekerde heeft aanspraak op adviesdienst en op rechtsbijstand bij het uitoefenen van de hierna genoemde activiteiten:

- 57.1 de deelname aan het wegverkeer met het verzekerde motorrijtuig;
- 57.2 het voorhanden hebben, onderhouden en vervangen van het verzekerde motorrijtuig. Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de gekoppelde caravan of aanhanger. De te verlenen adviesdienst houdt in: het eenmalig verlenen van een telefonisch juridisch advies aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch verstrekt. In geval rechtsbijstand wordt verleend, moet sprake zijn van een op geld waardeerbaar belang.

58 De franchise en kosten voor rechtsbijstand

De verzekerde kan in contractuele geschillen alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van zijn verzoek ten minste € 110 bedraagt.

DAS vergoedt de volgende kosten voor rechtsbijstand:

Interne kosten

Verzekerde krijgt juridische hulp van deskundige medewerkers die in loondienst zijn van DAS. De kosten voor juridische hulp van deze medewerkers worden onbeperkt vergoed. Ook als de deskundige medewerkers van DAS verzekeringnemer bijstaan in een gerechtelijke of administratieve procedure.

Externe kosten

DAS betaalt ook andere kosten die volgens DAS nodig zijn voor de juridische hulp in het conflict van verzekerde. Deze kosten noemt DAS externe kosten. DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke externe kosten. En DAS betaalt nooit meer externe kosten dan het verzekerde maximumbedrag.

Voor externe kosten geldt verder het volgende:

- Kosten van deskundigen die niet bij DAS in loondienst zijn (externe deskundigen of externe rechtshulpverleners), betaalt DAS alleen als DAS de externe deskundige of externe rechtshulpverlener een opdracht geeft. Als verzekerde zelf een externe deskundige of externe rechtshulpverlener heeft ingeschakeld, betaalt DAS de kosten daarvan dus niet.
- Voor gerechtelijke of administratieve procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt en waarvoor op verzoek van verzekerde door DAS een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, gelden maximale vergoedingen per procedure. DAS betaalt voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener maximaal € 5.000. Dit bedrag is exclusief btw. Kan verzekerde de btw niet verrekenen? Dan betaalt DAS daarnaast ook nog de btw over dit bedrag.
- DAS betaalt de kosten van een externe deskundige die DAS namens verzekerde heeft ingeschakeld. Maar alleen als deze kosten echt nodig waren om de opdracht uit te voeren.
- DAS betaalt de kosten van getuigen in een rechtszaak. Maar alleen als de rechter deze kosten heeft toegewezen.
- DAS betaalt de proceskosten, waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat verzekerde deze moet betalen.
- DAS betaalt de reiskosten en verblijfkosten die verzekerde maakt omdat verzekerde bij een rechter in het buitenland moet komen. Maar alleen als de advocaat het zeer wenselijk vindt dat verzekerde daar verschijnt. En ook alleen als verzekerde dit vooraf met DAS heeft overlegd.

- DAS betaalt de kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van een deurwaarder of beslaglegging.

Welke kosten betaalt DAS niet?

Zijn er kosten gemaakt die verzekerde van iemand anders kan terugkrijgen? Of van een andere verzekering? Dan schiet DAS deze kosten aan verzekerde voor. Als verzekerde deze kosten later van iemand anders of een andere verzekering terugkrijgt, moet verzekerde het bedrag dat DAS heeft voorgesloten, aan DAS terugbetalen. Dat geldt ook voor proceskosten die verzekerde volgens een definitief vonnis ontvangt en buitengerechtelijke (incasso)kosten die aan verzekerde worden betaald.

Wanneer moet verzekerde een eigen risico betalen aan DAS?

Verzekerde moet een eigen risico van € 500 betalen als verzekerde wil dat DAS een door verzekerde gekozen externe rechtshulpverlener inschakelt om namens hem/haar een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. Als verzekerde de procedure laat uitvoeren door een deskundige medewerker van DAS hoeft verzekerde dit bedrag niet te betalen. En dat hoeft verzekerde ook niet als het volgens wet- en regelgeving verplicht is om voor een gerechtelijke procedure een advocaat in te schakelen (verplichte procesvertegenwoordiging). DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die verzekerde heeft gekozen als DAS van verzekerde het eigen risico heeft ontvangen. Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een rechtshulpverlener kiezen. In dat geval geldt geen maximum en hoeft verzekerde geen eigen risico te betalen.

59 Uitsluitingen

DAS verleent geen rechtsbijstand en geen adviesdienst:

- 59.1 in geschillen over de exploitatie van het verzekerde motorrijtuig (verhuur, vervoer, examens, les enzovoort);
- 59.2 in geschillen over de aanschaf van tweedehands motorrijtuigen, tenzij deze onder schriftelijke garantie zijn gekocht bij een officiële dealer;
- 59.3 bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties.

60 De verlening van de rechtsbijstand

Rechtsbijstand wordt verleend aan de verzekerde overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:

- 60.1 de rechtsbijstand wordt verleend door:
DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.
Hiervoor en hierna genoemd DAS.
Het adres van DAS is:
  - Postbus 23000
1100 DM Amsterdam
Telefoon 020 - 651 75 17
Fax 020 - 691 47 37
- 60.2 Verzekerde krijgt de juridische hulp van een deskundige medewerker die in loondienst is van DAS. Deze medewerker overlegt met verzekerde over de manier waarop het conflict wordt behandeld. Ook wordt verzekerde geïnformeerd over de kans op een goed resultaat voor verzekerde en of dat wat verzekerde wenst ook haalbaar is. DAS overlegt uitsluitend met verzekerde over de behandeling van de zaak. Hiervan wordt alleen afgeweken als er met verzekerde andere afspraken zijn gemaakt.

Het inschakelen van externe deskundigen

Als DAS dit nodig vindt kan zij een deskundige inschakelen die niet bij haar in loondienst is, bijvoorbeeld een externe rechtshulpverlener of een externe deskundige. Deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener kan dan (een deel van) de (juridische) hulp verlenen. Alleen DAS mag deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener namens verzekerde inschakelen. Dat mag verzekerde dus niet zelf doen.

Wanneer mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen?

Verzekerde mag zelf een externe rechtshulpverlener kiezen aan wie DAS de opdracht moet geven, als het nodig is om namens verzekerde een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. In veel gevallen kan de deskundige medewerker in dienst van DAS die procedure voor verzekerde voeren. Maar als verzekerde dat wil, mag verzekerde ook een rechtshulpverlener kiezen die niet bij DAS in dienst is. Dit noemen wij een externe rechtshulpverlener. Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen.

De externe rechtshulpverlener die verzekerde kiest moet wel gevestigd zijn in het land waar de zaak plaatsvindt.

Als er een externe rechtshulpverlener wordt ingeschakeld, dan gelden de volgende regels:

- DAS beslist of het nodig is om een externe rechtshulpverlener in te schakelen bij de behandeling van het conflict. Behalve bij een gerechtelijke of administratieve procedure. In dit geval mag verzekerde beslissen wie voor verzekerde de opdracht uitvoert.
- DAS overlegt altijd eerst met verzekerde, voordat DAS de opdracht geeft aan een externe rechtshulpverlener.
- DAS geeft altijd namens verzekerde de opdracht aan een externe rechtshulpverlener. Verzekerde geeft hiervoor automatisch toestemming aan DAS. Deze toestemming kan verzekerde niet intrekken.
- Wil verzekerde tijdens de behandeling van het conflict veranderen van externe rechtshulpverlener? Dat hoeft DAS niet toe te staan. Ook hoeft DAS in hetzelfde conflict niet aan meer dan één externe rechtshulpverlener een opdracht te geven.
- Is er een externe rechtshulpverlener ingeschakeld? Dan blijft de rol van DAS beperkt tot het betalen van zijn kosten volgens de voorwaarden van deze verzekering. DAS heeft dan geen inhoudelijke bemoeienis meer met de behandeling van het geschil. Ook niet als het maximumbedrag dat aan externe kosten wordt vergoed, wordt overschreden. DAS is niet aansprakelijk voor eventuele fouten van deze externe rechtshulpverlener.
- Als vertegenwoordiging door een advocaat verplicht is bij een zaak voor een Nederlandse rechter, dan moet de advocaat in Nederland zijn ingeschreven of in Nederland een kantoor hebben. Bij een zaak voor een buitenlandse rechter moet de advocaat in dat land zijn ingeschreven.

61 Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht

61.1 In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is:

- het verhalen van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
- strafzaken;
- geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomst.

61.2 In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

62 Onvermogen

DAS vergoedt aan de verzekerde de schade aan het verzekerde motorrijtuig ten gevolge van de onrechtmatige daad van een ander, voor zover de schade een eigen risico van € 125 te boven gaat tot ten hoogste € 1.250. Dit als de verhaalsactie strandt door onvermogen van de wederpartij, tenzij de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.

63 Waarborgsom

63.1 DAS schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 25.000, als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak, de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating, de teruggave van zijn rijbewijs of de opheffing van een beslag, gelegd op het verzekerde motorrijtuig.

63.2 Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde DAS onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijlde restitutie aan DAS.

63.3 De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt.

64 Verplichtingen van de verzekerde

64.1 De verzekerde die een verzoek om rechtsbijstand wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van het geschil aan bij DAS.

64.2 Als twijfelachtig is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde de aanwezigheid van een geschil aantonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitsel geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt DAS de kosten van het rapport.

64.3 De verzekerde die om rechtsbijstand verzoekt, verleent alle medewerking aan DAS of aan de ingeschakelde externe deskundigen. Dit houdt in ieder geval in dat hij:

- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
- op verzoek van DAS de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maakt;
- DAS machtigt de stukken die een externe deskundige over zijn verzoek ter beschikking heeft in te zien;
- zich desgevraagd civiele partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
- verplicht is om alle medewerking te verlenen en/of om zijn rechten aan DAS over te dragen om de gemaakte of nog te maken kosten op derden te verhalen;
- alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.

64.4 De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voorzover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden onder andere verstaan de door de verzekerde ontvangen buitengerechtelijke kosten, de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten en de voor de verzekerde verrekenbare BTW.

65 Belangenconflicten

Er is sprake van een belangenconflict als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door DAS. In dat geval geldt het volgende:

65.1 bij een geschil tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekeringnemer;

65.2 bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen;

65.3 bij een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand door een advocaat naar eigen keuze.

66 Geschillenregeling

Het kan zijn dat verzekerde en de deskundige medewerker van DAS van mening blijven verschillen over de regeling van het conflict dat verzekerde bij DAS gemeld heeft, namelijk:

- over de vraag of de zaak haalbaar is; of
- over de manier waarop de zaak juridisch-inhoudelijk verder moet worden behandeld.

Verzekerde kan dan gebruikmaken van de 'geschillenregeling'. Deze werkt als volgt:

- 1 Verzekerde verzoekt DAS schriftelijk om het meningsverschil voor te leggen aan een Nederlandse advocaat van zijn/haar keuze.
- 2 DAS verzoekt deze advocaat dan om zijn oordeel te geven. Hiervoor krijgt hij alle belangrijke documenten. Als verzekerde dit wil, kan verzekerde ook zelf zijn/haar standpunt toelichten.
- 3 Het oordeel van de Nederlandse advocaat is bindend voor DAS. De kosten van het oordeel zijn voor DAS. Deze tellen niet mee voor het maximumbedrag van kosten waarvoor verzekerde verzekerd is.
- 4 DAS gaat verder met het geven van de rechtsbijstand en volgt daarbij het oordeel van de advocaat.
- 5 DAS kan besluiten de behandeling over te dragen aan een externe rechtshulpverlener. Maar de opdracht wordt nooit verstrekt aan de Nederlandse advocaat die het oordeel heeft gegeven of aan een collega van hetzelfde kantoor.
- 6 Is verzekerde het oneens met het oordeel van de advocaat? Dan kan verzekerde de zaak zelf voortzetten. De kosten en het risico zijn

dan voor verzekerde. Hoe en met wie verzekerde dit doet, bepaalt verzekerde zelf. Krijgt verzekerde vervolgens deels of helemaal gelijk in deze zaak? Dan betaalt DAS alsnog de kosten voor juridische hulp. Maar alleen als een externe rechtshulpverlener het conflict heeft behandeld. DAS betaalt alleen de noodzakelijke én redelijke kosten, zoals vermeld onder 'Externe kosten'.

- 7 Verzekerde kan geen gebruikmaken van deze geschillenregeling als verzekerde het oneens is met de manier waarop zijn/haar zaak wordt aangepakt door een externe rechtshulpverlener of een andere externe deskundige die DAS heeft ingeschakeld

67 Klachtenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de uitvoering van de rechtsbijstanddekking door DAS kunnen worden voorgelegd aan de directie van DAS. Wanneer het oordeel van DAS voor de verzekerde niet bevredigend is, kan hij alsnog de in artikel 13 van de Algemene bepalingen beschreven klachtenprocedure volgen.

68 Overige bepalingen

Voorzover in deze Bijzondere voorwaarden van Rechtsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

69 Omvang van de dekking

Deze verzekering dekt verlies van en de kosten van herstel van schade aan de aanhangwagens door:

- 69.1 brand, zelfontbranding, blikseminslag, kortsluiting en explosie;
- 69.2 diefstal, inbraak, verduistering of joyriding, waaronder begrepen schade die door de plegger van het misdrijf aan de aanhangwagens is toegebracht en schade ontstaan door poging tot diefstal, inbraak, verduistering of joyriding;
- 69.3 botsen, omslaan van de weg en/of te water geraken en enig ander van buiten komend onheil;
- 69.4 botsing met loslopende dieren of vogels, uitsluitend voor zover de schade rechtstreeks door die botsing zelf is toegebracht;
- 69.5 overstroming, vloedgolf, aardbeving, vulkanische uitbarsting, lawine, vallend gesteente, aardverschuiving of soortgelijke natuurrampen. Onder overstroming wordt in dit verband verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de verzekeringsovereenkomst gedekte gebeurtenis;
- 69.6 **Storm**
uitsluitend gedekt is schade door ten gevolge van de storm vallende of rondvliegende voorwerpen, alsmede het ten gevolge van de storm opgenomen worden of omwaaien van de geparkeerde aanhangwagens. Onder storm wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7);
- 69.7 **Hagel**
onder hagel wordt verstaan neerslag uit de dampkring in de vorm van ijskorrels;
- 69.8 **Relletjes**
relletjes zijn volksoplopen tegen welke door het openbaar gezag wordt opgetreden (dus geen baldadigheid of vandalisme);
- 69.9 het buiten een vliegveld in aanraking komen met een luchtvaartuig of delen daarvan of voorwerpen welke uit een luchtvaartuig vallen;
- 69.10 een van buiten komend onheil gedurende de tijd, dat de aanhangwagens voor transport met een vervoermiddel aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van schade, ontstaan tijdens takelen, slepen en van schade, bestaande uit schrammen, krassen of lakschade;
- 69.11 bijdrage in averij grosse.

70 Eigen risico

In geval van schade aan of verlies van de aanhangwagen zal per gebeurtenis een bedrag gelijk aan het op het polisblad genoemde eigen risico in mindering worden gebracht.

71 Vaststelling van de schadevergoeding

- 71.1 Reaal zal in geval van beschadiging van de aanhangwagen uitsluitend de reparatiekosten vergoeden. De vergoeding bedraagt nooit meer dan een bedrag gelijk aan de waarde van de aanhangwagen onmiddellijk voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de waarde der restanten.

- 71.2 Indien de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van de aanhangwagen op het moment onmiddellijk vóór de schade onder aftrek van de waarde van de restanten, is er net als bij diefstal sprake van totaal verlies.

- 71.3 Bij verlies van de aanhangwagen vergoedt Reaal de waarde onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade.

- 71.4 Recht op schadevergoeding in geval van verlies door diefstal, joyriding met en verduistering van de aanhangwagens bestaat, indien de aanhangwagens niet binnen dertig dagen na aangifte bij de politie, kan worden terugverkregen.

72 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 van de algemene voorwaarden zijn hier ook van toepassing. Verder is van deze verzekering uitgesloten schade:

- 72.1 aan het dekzeil of de huid voor zover de aanhangwagen niet ook door een gedekt evenement is beschadigd of verloren gegaan;
- 72.2 door slijtage of waardevermindering;
- 72.3 door bevriezing of andere geleidelijk inwerkende atmosferische invloeden tenzij als gevolg van één der in artikel 30 genoemde gebeurtenissen;
- 72.4 door diefstal, joyriding of verduistering, wanneer het evenement is ontstaan, mogelijk geworden of begunstigd door ernstige nalatigheid van de verzekerde. Van ernstige nalatigheid is onder meer sprake indien de aanhangwagen ten tijde van diefstal was gestald buiten een gebouw en de aanhangwagen niet was beveiligd door middel van een SCM goedgekeurd koppelingsslot. Bij diefstal uit een gebouw dienen sporen van braak aan het gebouw aantoonbaar te zijn;
- 72.5 terwijl de aanhangwagen was verhuurd of werd gebruikt voor andere doeleinden dan bij het aangaan van de verzekering is opgegeven of door de wet is toegestaan;
- 72.6 die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend.
Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoont dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt betreft.